

Kaurauutuuksista löytyy korrenlujuutta

Martti Vuorinen ja Harri Huhta, MTT

Vuonna 2009 lajikelistalle on pyrkimässä kolme kaurauutuutta, joiden kaikkien lakaisuus on alle 21 %. Rungas lakoutuminen on kauroilla paha ongelma, sillä noin puolet lajikelistalla olevista kauroista lakoutuu yli 30 %. Nyt lujakortisimmat kaurat ovat erittäin aikainen Eemeli ja keskimyöhäinen Julius.

Vuonna 2008 kauppaan tullut Ringsaker on Roopen aikaisuusluokkaa. Viviana on Roopea kaksi päivää myöhäisempi. Kuorellisista kauroista Belinda on edelleen myöhäisin kauralajikkeemme.

Kauraa viljeltiin vuonna 2008 yli 370 000 hehtaarin alalla. Viljellyimpien lajikkeiden suhteellinen osuus oli seuraava: Fiia 20 %, Belinda 16 %, Veli 15 %, Aslak 9 % ja Roope 5 %.

Belinda vielä satoisin

Kaikki lajikekoetulokset yhteen laskien Belinda on edelleen satoisin kauramme. Se on satoisin myös ykkösvyöhykkeellä. Sen jälkeen etelässä tulevat lajikkeet Viviana, Ingeborg ja Revisor.

Toisella viljelyvyöhykkeellä huippusadot ovat lähes yhtä suuria kuin ensimmäisellä vyöhykkeellä. Siellä neljän kärkilajikkeen järjestys on: Revisor, Belinda, Bessin ja Ingeborg.

Myös kolmosvyöhyke on hyvää kauranviljelyaluetta. Siellä neljä kärkilajiketta ovat: Viviana, Ringsaker, Roope ja Ingeborg. Myös Siikajoen ja Sotkamon kokeissa aikaiset kaurat ovat menestyneet hyvin. Satoisimmat lajikkeet ovat olleet Ringsaker, Roope ja Marika.

Liejusavilla suuria satoja

Parhaat sato tulokset kokeissa on saatu liejusavella kasvaneesta Viviana-lajikkeesta. Myös multamailla kyseinen uutuus on antanut parhaan sadon. Savimailla se tulee toisena heti Belindan jälkeen.

Kuorettoman sadon mukaan luokiteltuna viisi satoisinta kauraa ovat: Belinda, Ringsaker, Viviana, Ingeborg ja Roope. Roopen, samoin kuin Bessin ja Effektivin, kuori on keltainen. Sen johdosta ne eivät sovellu vientikauraksi.

Kauraa oli vuonna 2008 viljelyssä yli 370 000 hehtaaria. Viljellyimpiä lajikkeita olivat Fiia, Belinda, Veli, Aslak ja Roope.

Vuosina 2001–2008 lajikekokeissa on ollut kolme kauralajiketta, jotka lakoutuvat alle 20 %. Kohtuullisesti, eli 20–30 %, lakoutuvia kauroja on yhdeksän, 30–40-prosenttisesti lakoutuvia kahdeksan ja tätä enemmän lakoutuvia lajikkeita on kuusi. Svalan ja Revisorin kasvustosta jopa puolet saattaa olla laossa.

Pisimmät kaurat, Aarre, Roope ja Veli, ovat olleet kokeissa keskimäärin yli metrin mittaisia. Lyhimmät kaurat, Julius, Peppi, Salo ja Eemeli, ovat puolestaan olleet keskimäärin 85 cm:n mittaisia.

Jyvässä kuorta runsas viidennes

Kuorellisista kauroista vähiten, noin 21 %, kuorta on lajikkeissa Aarre, Roope ja Salo. Toisessa ääripäässä kuorta on noin 24 %. Tähän ryhmään kuuluvat lajikkeet Viviana, Svala ja Leila.

Avenuda kuuluu kuorettomiin kauroihin. Siinä on puinnin jälkeen ollut vain 1 % kuorta.

Kuorettomuudesta johtuen Avenudassa on paljon valkuaista. Avenudan valkuaisprosentti 17 on kaksi prosenttiyksikköä korkeampi kuin kuorellisten kärkilajikkeiden Venlan ja Aslakin.

Revisorissa valkuaista on alle 12 % ja lajikkeissa Belinda, Ingeborg ja Viviana noin 12 %. Muissa lajikkeissa valkuaista on 12–15 %.

Suurin osa kaurojen tuhannen jyvän painoista on kokeissa ollut 34–40 g. Suurijyväisimpiä ovat lajikkeet Ingeborg (43 g) ja Ivory (48 g).

Hehtolitrainot vaihtelevat kuorellisilla lajikkeilla runsaat 3 kg. Pepin hehtolitraino on suurin, lähes 56 kg, pienimmät painot löytyvät lajikkeilta Roope ja Kolbu.

Lisätietoja: martti.vuorinen@mtt.fi
 puh. (02) 477 2283

